אור לשמים — אחרי מות

בזאת יבא אהרן אל הקודש וכו' (טז, ג). נ"ל דאיתא בגמרא (ברכות ח.) לעולם יכנס אדם שיעור ב' פתחים ויתפלל, ושיעור ב' פתחים נקרא יראה ואהבה (ע' זח"ג ח:). וזפ"ה בזאת יבוא אהרן אל הקודש - בזאת תבוא להקדושה, בפר בן בקר לחטאת - רומז על מדת אהבה בחינת אברהם (זח"ב רנו:), ואל הבקר רץ אברהם (בראשית יח, ז), ואיל לעולה - רומז על מדת יראה בחינת יצחק (זח"ג שב.), אילו של יצחק:

וכל אדם לא יהיה באוהל מועד (טז, יז). והקשו מפ(ו)רשי התורה (ע' ויק"ר כא, יב) על לשון וכל אדם, הלא אהרן היה שם. ונראה דהנה יש כמה מדריגות בעבדות ה', ובחינת אדם הוא מדריגה גבוה מאוד, ולא יקרא בשם אדם אלא מי שמתקן נר"נ שלו בשלימות, וזולתו יקראו בשם בשר אדם, והאיש שתיקן נר"נ שלו בשלימות צריך להמשיך מהאלף הנק' יום שכולו ארוך אל הדעת עליון ומדעת עליון לנוה אפריון הוא מדת מלכות הק' (ע' פרדס שכ"ג ע' אפריון וע' נוה), וזה נקרא אדם ר"ת א"רוך ד"עת מ"לכות, וזה נקרא התקשרות נפש ברוח ורוח בנשמה (ע' זח"ג כד:-כה.). והנה משה נקרא שושבינא דמלכא (זח"ג כ.) לפי שעל ידו נתנה התורה לישראל וירד הקב"ה כביכול אל ישראל כמו שכתוב (שמות יט, כ) וירד ה' על הר סיני, ואהרן נקרא שושבינא דמטרוניתא (זוה"ק שם) לפי שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים (ע' אבות פ"א מי"ב), ועשה שלום בין אדם לחבירו, פירוש שהמשיך שלום מאדם עליון לזעיר, ובין איש לאשתו הוא בחינת ו"ה (פע"ח ש' הברכות פ"ז, לקוטי הש"ס שבת). והנה מבשרי אחזה אלהי, כמו שאנו רואים שאחרי הבאת השושבינין את החתן והכלה להחדר המיוחד מיד בורחים משם, כן הוא לעילא ביחוד עליון, ומלבד בחי' נר"נ יש עוד בחי' חיה יחידה ושם אחדות גמור אשר לא יתכן לומר שם בזה לשון קישור, וזה הוא בחינת משיח, והאיש שאינו בבחי' חיה יחידה הגם שהגיע לבחינת אדם הנ"ל אעפ"כ לא יוכל לגשת אל הקודש פנימה. וזה וכל אדם, פירוש מי שאינו אלא בחינת אדם כנ"ל, לא יהיה באוהל מועד בבואו לכפר בקודש - פירוש בשעת היחוד, עד צאתו - עד שיצא מהגלות המר מהר. וכפר בעדו, על דרך הגמרא (חולין ס:) הביאו עלי כפרה שמעטתי את הירח, וזה וכפר בעדו - פירוש שיושג אור כפרה מעצמותו ית"ש אל עצמו כביכול, ובעד ביתו - הוא השכינה הקדושה (ת"ז הקדמה ב.) שיוגדל אורה במהרה בימינו ויהיו שני המאורות הגדולים, ובעד כל קהל ישראל - ומזה יומשך שפע ברכה והצלחה ובריאות בני חיי ומזוני ורפואה והצלה לכל ישראל אמן כן יהי רצון, ודו"ק:

ובא אהרן אל אוהל מועד ופשט את בגדי הבד וכו' (טז, כג). דהנה אהרן הכהן שורשו היה בחכמה עליונה (לקוטי תורה פ' ויקרא), ובמעשה העגל רצה להעלות כל ישראל עמו לשורש החכמה הנקרא גולמא (זח"א טו. ע' דרך אמת) ששם הי' הכל באחדות גמור הטוב והרע, רק כשהי' השתלש[ל]ות העולמות נפרד הרע מהטוב, וכמו שני השעירים שהיו בתכלית הפירוד ובראשית המחשבה היה באחדות גמור, וכדוגמת פשוטי כלי עץ ומתכות, שבתחלה הם גולם ואינו ידוע מה שיתהוה מהם, ואחר שיעשה מהם האומן כרצונו נראה בעליל שבתחלה היה מוכן לזה הכלי שנעשה, ורצה אהרן להעלותם לראשית המחשבה הנק' חכמה ששם יבוטל היצר הרע, והעלה את שבט לוי ושאר כשרי ישראל, מלבד הערב רב שלא רצו לְהֵעָלות עמו והמשיכו גם ישראל אחר עצתם הרעה, וידוע שאהרן היה משורש קין מפנימיות שלו שהוא גבוה מאוד, וקין חטא שהביא מנחה מפרי האדמה (בראשית ד, ג) שהוא פשתן (תנחומא בראשית ט, ע' טעמי המצות פ' קדושים), ואיתא בגמרא (ע' ב"מ קט. וברש"י) שהפשתן מכלה השדה לשבע שנים, לכן לתיקון הדבר שמש בבגדי הבד בשעת עבודה.וידוע שאהרן היה אוהב שלום ורודף שלום (אבות פ"א מי"ב), וכל צדיק שאוהב ה' באהבת ישראל, ואוחז בדרכיו לעשות שלום בעולם בא אהרן אליו ומתאחד עמו באור אחד, וז"פ ובא אהרן אל אוהל מועד - פירוש שהצדיקים שעובדים הבורא ית"ש באהבת ישראל ומשימין שלום ביניהם בא אהרן אליהם לסייע להם לעבדותם ומתקבץ עמהם תחת אור אחד, שאוהל הוא לשון אור כמו בהלו נרו (איוב כט, ג). ופשט את בגדי הבד אשר לבש, פירוש כי יש אנשים שהם משורש קין ואינם מהפנימיות שלו, ופשט מהם אהרן את הבגדים אשר הם מהרע שבקין ויביאם אל הקדושה, וזה בבואו אל הקודש, ושם הוא הצירוף יתהלל המתהלל השכל וידוע (ירמיה ט, כג) והוא שורש החכמה, והניחם שם - פירוש שיהיה להם נייחא:

ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה (טז, כה). ויבואר ג"כ הטעם מה דאיתא בגמרא (יומא לו.) שעולה מכפרת על חייבי עשה, וחטאת על לא תעשה (ע' זבחים ז.), ולכאורה איפכא איבעי למיעבד, שהעולה שהיא כולה כליל הו"ל לכפר על לא תעשה, וחטאת שיש בה ג"כ הנאה לכהנים הי' להם לכפר על עשה.אבל נ"ל דאיתא בספר ברית מנוחה פירוש על פסוק (שמות כג, ל) מעט מעט אגרשנו מפניך, דהאדם שהוא נתפס אצל יצר הרע וכשרוצה לשוב ולתקן עצמו צריך התיקון להיות מעט מעט, כי אם

היה הרע נדחה ממנו תיכף לא היה נשאר בו חיות כלל, על כן צריך התיקון להיות מעט מעט עכ"ד. ובזה פי' ג"כ הפסוק (ויקרא טז, ל) כי ביום הזה יכפר עליכם, אם רצונך להמשיך כפרה לישראל יהיה כנ"ל, וזה כי ביום הזה - כמו היום שמתחיל להאיר מעט מעט עד שנעשה כולו אור, כמו כן יהיה המשכת כפרה לישראל מעט מעט.ובזה מתורץ קושי' הנ"ל, שאדם שעבר על לא תעשה ויצא מגדר, צריך תיקונו להיות מעט מעט וכנ"ל, לזה כפרתו צ"ל חטאת שיש בו ג"כ הנאה לכהנים, ומי שלא עבר כי אם על עשה צריך להיות תיקונו עולה שהיא כולה כליל.וזפ"ה ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה, כדברינו הנ"ל, דהיינו מה שהוא נעזב מהיצה"ר ונשמט ממנו מעט מעט כנ"ל, איפכא בהקדושה הוא מתחיל לעלות במעט מעט, וזהו ואת חלב החטאת - דהיינו מה שהיצר הרע נחסר ממנו, וחלב רומז ליצר הרע (זח"ג רכד:), וחטאת הוא לשון חסרון, יקטיר המזבחה - ככה הוא נקשר בהקדושה:

עוד נ"ל ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה, רומז על הרשעים שהם משוקעים ביצר הרע והולכים אחר עצתו, וזה חלב החטאת, יקטיר המזבחה - צריך הצדיק לפעול שיהיו מקושרים אצלו, שלא יהיה נעשה רצונם ותאוותם רק הכל יהיה נעשה על פי הצדיק, וזה יקטיר המזבחה - שיהיו מקושרים בהצדיק שנקרא מזבח שזובח יצרו תמיד.וז"פ הגמרא (מגילה טו.) התך זה דניאל, ולמה נקרא שמו התך שכל דברי המלכות נחתכין על פיו. וקשה דהו"ל לקרותו בשם חתך. ונ"ל דהנה הצדיק מתפלל לפניו ית"ש והשי"ת שומע לתפילותיו ומה שהצדיק גוזר הקב"ה מקיים, הגם שהצדיק עומד ומתפלל בביתו אעפ"כ רצונו נעשה בעולם, וז"פ התך זה דניאל, כי בזמן הגלות בלתי אפשרי שיהיה נעשה בפרסום רק שעומד בתפילתו בביתו וכוו[י]ן פתיחין ליה בעליתיה (דניאל ו, יא), והקב"ה מקיים דבריו, וזה שכל דברי המלכות נחתכין על פיו, והתך וחתך הם ממוצא אחד רק שהם בחילופי אתוון:

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם וכו' (טז, ל). דהנה האדם הרוצה לזכך נשמתו העיקר שיהיה תמיד בתשובה, ועכ"פ שעה אחת בכל יום בלי לשכוח, וכוונתו יהיה שכל עשיתו שעושה למטה יהיה נפעל ונעשה בעולמות העליונים לטהרם, ומה הוא טהרתם לגרש כל החיצונים שלא יאחזו בהקדושה. והנה יש צדיקים אשר כל השתוקקותם רק בעולמים העליונים ואינם משגיחים על עוה"ז שיהיה ג"כ טוב, אבל לא זה הדרך הישרה רק לחבר ולקשר עולמות התחתונים עם עולמים העליונים ולהמשיך כל טוב לעוה"ז, ובזה פירשנו הפסוק (שמות כה, יז) ועשית כפורת זהב טהור - אם רצונך להמשיך מחילה וסליחה וכפרה לישראל, זהב טהור - תראה להמשיך להם השפעות טובות, וכאשר שמעתי מכאדמו"ר מוהרי"י זצללה"ה פירוש שלחן בצפון (יומא כא:), שצפון רומז לתשובה כידוע, זוכה לפרנסה שרומז על שלחן, עכ"ד. וז"פ כי ביום הזה יכפר עליכם, כדברינו הנ"ל - אם רצונך להמשיך כפרה לישראל, תראה להמשיך להם כל טוב, וזה יכפר עליכם לשון כיפורי זהב. לטהר אתכם מכל חטאתיכם - זה קאי על עולמים העליונים, לטהרם ולגרש מאתם הקליפות שלא יאחזו בהקדושה. לפני ה' תטהרו - לפני ה' רומז על אהי"ה שהוא קודם הוי"ה ב"ה, משם תוכה להמשיך מחילה סליחה וכפרה לישראל:

ושמרתם את חוקותי וגו' (יח, ה). כלל גדול בעבודת ה' שלא לבקש חכמות ולברוח משכליות, רק לתור ולבקש בכל עת רצון הבורא ב"ה בשלימות ולקיים מצותיו כחוקה וכגזירות המלך, וע"י הכנעה ובושה וקדושה יוכל האדם לפעמים להתיר לעצמו לעשות מצות ה' בחכמה ובשכל, אבל יסוד ושורש העבודה היא היראה, וכל מה שמבקש האדם בבר לבב, כגון אם מבקש מדת אמת מתעורר אליו עולם האמת של מעלה ורודף אחריו מדת אמת, ואם מבקש מדת אהבה מתעורר אליו עולם אהבה ורודף אחריו מדת אהבה.וזה נקרא אלהי אברהם (ע' פרדס ש"ב פרק ג), כי היה האדם הגדול בענקים (יהושע יד טו, בר"ר יד ו) שורש חכמה עליונה, ופתח שער החכמה בעולם. ויצחק ראה אז התגברות מדת החכמה, וידע כי חכמה בלא יראה הוא לא טוב, ועבד הוא לפתוח שער היראה (זח"ג שב.). ויעקב אחז בעמודא דאמצעותא (זח"ג השמטות רנב:, וע' שב.) שכלל שניהם והמשיך חסדים לבני ישראל וגבורות קשות להרשעים אשר אין להם תרופה, וזה שאמר רבא כגון אנו בינונים (ברכות סא:), בחינת עמודא דאמצעיתא.ואיתא (עוקצין פ"ג מי"ב) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, וכשהצדיק עובד ה' יושב האדם קדמון בעולם של הצדיק ועושה כמוהו מצותיו, והאדם קדמון עושה בחכמה ושכל, ומשם מגיע לאדם הזה שכל בזה העולם והחכמה רודפות אחריו.וזפ"ה ושמרתם, כי שמירה הוא בחינת יראה, כי ידוע ששמירה הוא בלא תעשה (זח"ב קסה:) שירא מלעבור על רצונו ית"ש. את חוקותי, שיעשה המצות בלב נבר וזך כחוקה בלי לבקש שכל, ואח"כ עי"ז יגיע לבחינת עמודא דאמצעיתא הכולל אהבה ויראה, וזה נקרא משפט (ת"ז הקדמה יז:), וז"פ ואת משפטי. אשר יעשה אותם האדם - שהאדם קדמון עושה דוגמת מעשיו לעילא כנ"ל. וחי בהם - משם ימשך בריאות וחיים ופרנסה והצלחה ורפואה, גם וחי בהם - שחיות האדם צ"ל רק מיראת ה' ואהבתו ושלא יונעם לו ענין אחר. אני ה' - ואז ישיג וידע כי אין עוד מלבדו: